

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทบทวนข้อมูลวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 2) ทำความเข้าใจต่อสถานการณ์การดำเนินงานการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของกรมอนามัย และ 3) เพื่อสำรวจการรับรู้และเจตคติต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของผู้ให้บริการ มีการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งรายละเอียดของการวิจัยเรียงลำดับตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลและการเลือกผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ผู้ให้ข้อมูลและการเลือกผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งอธิบายผู้ให้ข้อมูลและการเลือกผู้ให้ข้อมูลได้ดังนี้

3.1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพสำหรับตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์การดำเนินงานการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของกรมอนามัย ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลจึงเป็นผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive) โดยมีเกณฑ์คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มดังนี้

1) กลุ่มผู้บริหารหรือบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย สำนักอนามัยเจริญพันธ์ กรมอนามัย โดยรับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลรวมจำนวน 7 คน

2) กลุ่มผู้บริหาร บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยจากโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน โดยทำหน้าที่ปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี ทั้งนี้ได้ทำการคัดเลือก

ตัวแทนเขตสุขภาพใน 4 ภูมิภาค ภูมิภาค ละ 1 จังหวัด จังหวัดละ 2 แห่ง อย่างน้อยแห่งละ 2 คน ซึ่งครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น จำนวน 22 คน

3.1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อสำรวจการรับรู้และเจตคติต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของผู้ให้บริการ กลุ่มตัวอย่าง บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย จากโรงพยาบาลภาครัฐทั้งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 521 คน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแยกโรงพยาบาลออกเป็นภูมิภาค จำนวน 4 ภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแยกประชากรออกตามระดับศักยภาพของโรงพยาบาล ประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงสัดส่วนของประชากร เช่น ต้องการกลุ่มประชากร 500 คน แบ่งเป็นตัวแทนบุคลากรสาธารณสุขแต่ละระดับศักยภาพของโรงพยาบาล

ขั้นตอนที่ 4 การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อบุคลากรของในโรงพยาบาลเป้าหมาย

ตาราง การสุ่มกลุ่มตัวอย่างบุคลากรสาธารณสุขในแต่ละภูมิภาค

ภาค	ระดับศักยภาพของโรงพยาบาล				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต.	
เหนือ	2	3	3	3	131
กลาง	2	3	3	3	130
ใต้	2	3	3	3	130
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2	3	3	3	130
รวม	8	12	12	12	521

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาทำความเข้าใจถึงสถานการณ์และปรากฏการณ์ของการดำเนินงานการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 และศึกษาการรับรู้และเจตคติต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของผู้ให้บริการ ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และฝึกอบรมทีมงานก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีแนวในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มประกอบด้วย 3 ชั้น ได้แก่

ชั้นแรก เป็นการแนะนำตัวและสร้างความรู้จัก และให้ผู้ให้ข้อมูลเล่าหน้าที่การทำงานของตนเอง ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

ชั้นที่สอง เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ พรบ.การยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย ใช้เวลาประมาณ 40 นาที

ชั้นที่สาม เป็นการสอบถามถึงเป้าหมายและปัญหาที่มีต่อการทำงานในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย ใช้เวลาประมาณ 40 นาที

หลังจากอบรมทีมงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้ว จึงเข้าสู่ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพมีทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

1) ทำหนังสือชี้แจงเพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1) กลุ่มผู้บริหารกลุ่มผู้บริหารหรือบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย สำนักงานมายเจริญพันธ์ กรมอนามัย โดยทำหนังสือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานมายเจริญพันธ์

1.2) กลุ่มผู้บริหาร บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยจากโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน โดยทำหนังสือไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลชุมชนตามเกณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก

2) ติดต่อประสานงานเพื่อขออนัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

3) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบออนไซต์ (Onsite) กับกลุ่มกลุ่มผู้บริหารกลุ่มผู้บริหารหรือบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย สำนักงานมายเจริญพันธ์ กรมอนามัย และสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ (Online) ผ่านโปรแกรมซูม (Zoom Application) กับกลุ่มผู้บริหาร บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการ

ตั้งครุฑที่ปลอดภัยจากโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ซึ่งขณะการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมโดยสมบูรณ์ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม โดยสังเกตพฤติกรรม น้ำเสียง สีหน้า แววตา และจังหวะการพูดคุยประกอบการให้ข้อมูลด้วย

4) จัดการกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ 3 ขั้นตอนดังนี้

4.1) ขั้นการจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เมื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวล รวบรวมเป็นหมวดหมู่ และนำมาจัดระเบียบ เนื่องจากข้อมูลที่ได้มามีอยู่หลายประเภททั้งจากการสัมภาษณ์และจากการสังเกตที่ยังไม่พร้อมจะนำมาวิเคราะห์ทันที จึงต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งในรูปของการจดบันทึกและจากการบันทึกเสียงมาเปลี่ยนให้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการถอดเทปบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์อย่างละเอียดชนิดคำต่อคำให้อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลที่พร้อมสำหรับการอ่านและทำความเข้าใจ (Transcription of Data) โดยการพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารทางด้านซ้ายประมาณ 2/3 ของหน้ากระดาษขนาด A4 และเว้นว่างทางด้านขวาไว้ประมาณ 1/3 ของหน้ากระดาษ A4 เพื่อใช้ในการเขียนข้อความและสำหรับบันทึกข้อมูล เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2) ขั้นการแสดงผลข้อมูล (Data Display) หลังจากแปลงข้อมูลในรูปเชิงประจักษ์ในขั้นตอนแรกแล้ว ผู้วิจัยจะแตกข้อมูลที่จัดระเบียบออกเป็นหน่วยย่อยๆ ตามความหมายเฉพาะของแต่ละหน่วย โดยผู้วิจัยถอดข้อมูลจากการบันทึกเสียงและบันทึกผ่านโปรแกรมชุมชนิตคำต่อคำ และรักษาลักษณะที่เป็นธรรมชาติ อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนบรรยากาศของการสนทนาไว้ไม่ให้เสียไป มาจัดทำในรูปแบบบทสนทนา จากนั้นผู้วิจัยเลือกเอาหน่วยที่มีความหมายตรงกับประเด็นกับเรื่องที่ทำกรวิเคราะห์มาให้ชื่อหรือรหัส (Coding) โดยกำหนดรหัสขึ้นมาแทนความหมายสำคัญที่ข้อความนั้นสื่อออกมา ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดรหัสสำหรับการวิเคราะห์โดยนำวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นตัวตั้ง และทำการกำหนดรหัสให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4.3) ขั้นการทำการสรุป ตีความ และตรวจสอบความถูกต้อง (Conclusion, interpretation and verification) โดยการนำเอาข้อมูลที่แตกออกเป็นหน่วยย่อยๆ และที่ได้รับการกำหนดรหัสเรียบร้อยแล้วกลับมารวมเข้ากันใหม่เป็นกลุ่มๆ ตามลักษณะความสัมพันธ์ที่หน่วยย่อยเหล่านั้นมีต่อกัน เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์หาความหมาย ข้อสรุป และตีความ ซึ่งเป็นวิธีการหาความหมายโดยรวม และทำการตรวจสอบว่าข้อสรุปหรือความหมายที่ได้นั้นมีความถูกต้องแม่นยำน่าเชื่อถือหรือไม่อย่างไร

2.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเป็นการสำรวจการรับรู้และเจตคติต่อการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของผู้ให้บริการ โดยมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ทำหนังสือชี้แจงและประสานงานในการเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง

2) สร้าง Google Form ตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ตอบแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลมายัง อีเมลของผู้วิจัย ตามระยะเวลาที่กำหนด

3) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้รับมาจัดกระทำข้อมูลให้พร้อมในการวิเคราะห์ผลการศึกษา

4) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3

5) จัดทำสรุปผลการศึกษาการรับรู้และเจตคติต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของผู้ให้บริการ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ และเครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) เป็นเทคนิคในการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสำนักอนามัยเจริญพันธ์ กรมอนามัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย และใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับกลุ่มบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยของสำนักอนามัยเจริญพันธ์ กรมอนามัย และกลุ่มผู้บริหาร บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยจากโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน โดยคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) แนวคำถามหลัก (Main Question) 2) คำถามซักเพื่อขอรายละเอียดและความชัดเจน (Probing Question) และ 3) คำถามเพื่อตามประเด็น (Follow-up Question) โดยมีตัวอย่างของแนวคำถามหลักดังนี้

1) แนวคำถามสำหรับกลุ่มผู้บริหารหรือบุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย สำนักอนามัยเจริญพันธ์ กรมอนามัย

วัตถุประสงค์	คำถาม
เพื่อทำความเข้าใจผลที่คาดหวังของการดำเนินงานการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของกรมอนามัย	- ท่านอยากเห็นภาพการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 นี้อย่างไร -อะไรเป็นตัวชี้วัดการเกิดภาพดังกล่าว

<p>เพื่อทำความเข้าใจแนวทางการบริหารงาน เพื่อสอดคล้องกับการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564</p>	<p>-ท่านจะใช้ทรัพยากรการบริหารของกรมอนามัยอย่างไร เพื่อให้สามารถให้บริการที่ตอบสนองการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยตามพรบ.นี้</p> <p>-ปัจจัยภายนอกกรมอนามัย ปัจจัยใดที่จะสนับสนุนการบริหารงานตามพรบ.นี้</p> <p><i>*** ปัจจัยภายนอก เช่น สถานการณ์ทางสังคม นโยบายกฎหมาย เครือข่ายความร่วมมือ</i></p>
<p>เพื่อทำความเข้าใจการคาดการณ์ต่ออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นต่อการบริหารงานเพื่อสอดคล้องกับการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564</p>	<p>- ท่านมองว่าการบริหารงาน ตามพรบ. จะมีอุปสรรคอะไรบ้าง</p> <p>- ท่านมีแนวทางในการจัดการอุปสรรคนั้นอย่างไร</p>

2) แนวคำถามกลุ่มผู้บริหาร บุคลากร/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยจากโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน

วัตถุประสงค์	คำถามหลัก	คำถามซีก
<p>เพื่อสำรวจการรับรู้และเจตคติต่อการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ของผู้ให้บริการ</p>	<p>- ท่านคิดเห็นอย่างไรกับ พรบ.การยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัย (ให้เขียนใส่ Post it แยกสี ด้านบวก และด้านลบ ไม่ต้องใส่ชื่อ แล้วให้ไปแปะบนกระดาน)</p> <p>- ชวนคุยด้านดี ด้านบวก เพราะอะไร ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น</p>	<p>- ชวนคุยเพื่อหาถึงการรับรู้และเจตคติ เพื่อดูถึงความเต็มใจในการทำงาน โดยเน้นที่ทำไม อย่งไร ยกตัวอย่าง</p>
<p>-เพื่อทำความเข้าใจเป้าหมายของการดำเนินงานการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยฯ</p> <p>-เพื่อทำความเข้าใจต่อปัญหาและวิธีการแก้ไข (ความต้องการ) ต่อการดำเนินการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยฯ ของกรมอนามัย</p>	<p>-หน่วยงานของท่านมีเป้าหมายต่อการให้บริการเพื่อยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยฯ อย่างไร</p> <p>- หน่วยงานของมีการวางแผนเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายอย่างไร ตามแผนหน่วยงานของท่านได้ทำอะไรไปแล้วบ้าง แล้วผลเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร</p> <p>-ตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องในงานการยุติการตั้งครุฑที่ปลอดภัยฯอย่างไร</p>	

	<p>- ในหน้าที่ของท่าน ท่านเจอปัญหา อุปสรรค ที่ทำให้ งานของท่านยากลำบาก หรือมีอะไรที่เป็นสิ่งสนับสนุนที่ ช่วยให้งานดำเนินได้อย่างราบรื่น</p> <p>- ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้างที่จะทำให้โครงการนี้ประสบ ความสำเร็จ (Option) จะทำอะไรต่อไปจากนี้ และคิด ว่าควรต้องวางแผนอย่างไร ทำอย่างไร และอาจจะเกิด ปัญหาอะไรขึ้นต่อจากนี้ เตรียมรับมืออย่างไร แก่ อย่างไร</p> <p>- ท่านต้องการความช่วยเหลืออะไรต่อไป เพื่อให้การ ดำเนินงานประสบความสำเร็จ เพราะอะไร</p>	
--	--	--

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ตอน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งสร้างตามนิยามเชิงปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน แผนก การปฏิบัติงาน การรับทราบ พรบ.(ฉบับแก้ไข) ประสบการณ์ให้คำปรึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน การจัดบริการ การให้คำปรึกษา ช่องทางการรับทราบข้อมูล และการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และคำถามปลายเปิด (Open end)

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2564 จำนวน 7 ข้อ ซึ่งคำตอบของแบบสอบถามมีคำตอบ 2 คำตอบ คือ ถูก และ ผิด โดยมีคำตอบที่ถูก เกณฑ์การแปลผล คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อพรบ.ยุติการตั้งครรภ์ จำนวน 17 ข้อ คำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ 4 ระดับ ประกอบด้วย

3.1 ด้านความคิด (Cognitive) จำนวน 7 ข้อ

3.2 ด้านความรู้สึก (Affective) จำนวน 5 ข้อ

3.3 ด้านพฤติกรรม (Behavioral) จำนวน 5 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนจากคำตอบ 4 ตัวเลือกคือ

ข้อคำถามเชิงบวก

คำตอบ	1	หมายถึง มีความเห็นระดับน้อยที่สุด	คะแนนที่ให้	1
คำตอบ	2	หมายถึง มีความเห็นระดับน้อย	คะแนนที่ให้	2
คำตอบ	3	หมายถึง มีความเห็นระดับมาก	คะแนนที่ให้	3
คำตอบ	4	หมายถึง มีความเห็นระดับมากที่สุด	คะแนนที่ให้	4

ข้อคำถามเชิงลบ

คำตอบ	1	หมายถึง มีความเห็นระดับน้อยที่สุด	คะแนนที่ให้	4
คำตอบ	2	หมายถึง มีความเห็นระดับน้อย	คะแนนที่ให้	3
คำตอบ	3	หมายถึง มีความเห็นระดับมาก	คะแนนที่ให้	2
คำตอบ	4	หมายถึง มีความเห็นระดับมากที่สุด	คะแนนที่ให้	1

จากนั้นนำคะแนนจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ยและแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนระหว่าง	3.51 - 4.00	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนระหว่าง	2.51 - 3.50	เห็นด้วยมาก
คะแนนระหว่าง	1.51 - 2.50	เห็นด้วยน้อย
คะแนนระหว่าง	1.00 - 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการให้บริการต่อการยุติการตั้งครรภ์กรณีมีการจัดบริการตาม พรบ.ฯ

จำนวน 23 ข้อ คำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนจากคำตอบคือ

คำตอบ 1	หมายถึง ไม่จริงเลย	คะแนนที่ให้	1
คำตอบ 2	หมายถึง ไม่จริง	คะแนนที่ให้	2
คำตอบ 3	หมายถึง ค่อนข้างไม่จริง	คะแนนที่ให้	3
คำตอบ 4	หมายถึง จริง	คะแนนที่ให้	4
คำตอบ 5	หมายถึง จริงที่สุด	คะแนนที่ให้	5

จากนั้นนำคะแนนจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ยและแปลผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.20 -5.00	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.40 -4.19	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.60 -3.39	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.80 -2.59	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 -1.79	น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความต้องการขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้า ข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1) ชาย 2) หญิง

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ.2564

คำชี้แจง จงตอบว่าข้อความต่อไปนี้ถูกหรือผิด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. สตรีที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม และมีอายุครรภ์น้อยกว่า 16 สัปดาห์ สามารถยุติการตั้งครรภ์ได้ โดยไม่ผิดกฎหมาย		

ส่วนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อพรบ.ยุติการตั้งครรภ์

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. พรบ.การยุติการตั้งครรภ์มีประโยชน์สำหรับหญิงที่สุขภาพไม่พร้อม เพราะหากตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อสุขภาพทางกายได้				
2. พรบ.การยุติการตั้งครรภ์ ลดอัตราป่วยและอัตราตาย จากการทำแท้งผิดกฎหมาย				

ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการให้บริการต่อการยุติการตั้งครรภ์

คำชี้แจง ท่านมีพฤติกรรมในข้อความต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ท่านอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของผู้ป่วยในการยุติการตั้งครรภ์ตามพรบ.					

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.ยุติการตั้งครรภ์

1) สร้างแบบวัดความรู้เกี่ยวกับ พรบ.ยุติการตั้งครรภ์ แบบชนิดเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ตอบถูกหรือตอบผิด จำนวน 7 ข้อ

2) นำแบบทดสอบไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน นายแพทย์เชี่ยวชาญ 1 ท่าน นักวิชาการจำนวน 2 ท่าน และนำแบบวัดความรู้ไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์โดยใช้ IOC

3) นำแบบทดสอบได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปทดสอบกับบุคลากรสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 30 คน และนำแบบทดสอบมาหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 นำคำตอบมาให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อสอบที่มีความยาก (p) ตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 7 ข้อ ที่มีความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.22-0.53 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.28-0.65

3.2 นำข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ตามเกณฑ์ที่คัดเลือกไว้ 7 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้ สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.78

3) จัดพิมพ์แบบวัดความรู้ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2 แบบสอบถามด้านทัศนคติและพฤติกรรมการให้บริการ

การหาความตรงของเครื่องมือ (Validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นจากการดัดแปลงและปรับปรุงขึ้นมาให้สอดคล้องกับขอบเขตการศึกษา การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ โดยมีการตรวจสอบ ดังนี้

1) ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เป็นการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาคำถามกับเนื้อหาเดิมของตัวแปร ซึ่งพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสาระคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ และแนวคิดทฤษฎีของตัวแปร โดยนำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นายแพทย์เชี่ยวชาญ นักวิชาการสาธารณสุข นักวิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 3 ท่าน ด้วยค่า IOC (Index of item objective congruence) พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา โดยผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญมาประเมินความตรงตามเนื้อหา และให้คะแนนเป็นรายข้อโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร Index of item-Objective Congruence : IOC และเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงของเนื้อหา

มีสูตรคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ
 ΣR คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

รายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำแบบสอบถามพร้อมโครงร่างวิจัยฉบับย่อซึ่งมีคำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร

ขั้นที่ 2 หลังจากผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ นำเครื่องมือมาแก้ไขเพิ่มเติม ให้ความชัดเจนด้านเนื้อหา ความเหมาะสมด้านภาษา เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำไปทดลองเก็บข้อมูลเพื่อหาความเชื่อมั่นต่อไป ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามได้ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน นายแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน นักวิชาการจำนวน 2 ท่าน ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ = 0.85

2.4 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการศึกษาที่ได้ปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับเจ้าหน้าที่จังหวัดสิงห์บุรี ที่คล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยทำการทดสอบแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด

หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-21) และสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่สอดคล้องกับการมีเพศสัมพันธ์โดยรวมเท่ากับ 0.879

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นการจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เมื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาประมวล รวบรวมเป็นหมวดหมู่ และนำมาจัดระเบียบเนื่องจากข้อมูลที่ได้มายังไม่พร้อมนำมาวิเคราะห์ทันที ต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มทั้งในรูปแบบการจัดบันทึกและการบันทึกเสียงมาเปลี่ยนให้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการถอดเทปบันทึกเสียงคำสัมภาษณ์อย่างละเอียดชนิดคำต่อคำให้อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลที่พร้อมสำหรับการอ่านและทำความเข้าใจ (Transcription of Data) โดยการพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารทางด้านซ้ายประมาณ 2/3 ของหน้ากระดาษขนาด A4 และเว้นว่างทางด้านขวาไว้ประมาณ 1/3 ของหน้ากระดาษ A4 เพื่อใช้ในการเขียนข้อความและสำหรับทึกข้อมูล เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2) ขั้นการแสดงผลข้อมูล (Data Display) หลังจากที่มีการแปลงข้อมูลในรูปเชิงประจักษ์ในขั้นตอนแรกแล้ว ผู้วิจัยจะแตกข้อมูลที่จัดระเบียบออกเป็นหน่วยย่อยๆ ตามความหมายเฉพาะของแต่ละหน่วย โดยผู้วิจัยถอดข้อมูลจากเครื่องบันทึกเสียงชนิดคำต่อคำ และรักษาลักษณะที่เป็นธรรมชาติ อารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนบรรยากาศของการสนทนาไว้ไม่ให้เสียไป มาจัดทำในรูปแบบบทสนทนาจากการสัมภาษณ์ จากนั้นผู้วิจัยเลือกเอาหน่วยที่มีความหมายตรงกับประเด็นกับเรื่องที่ทำกรวิเคราะห์มาให้ชื่อหรือรหัส (Coding) โดยกำหนดรหัสขึ้นมาแทนความหมายสำคัญที่ข้อความนั้นสื่อออกมา ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดรหัสสำหรับการวิเคราะห์ โดยนำวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นตัวตั้ง และทำการกำหนดรหัสให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

3) ขั้นการทำการสรุป ตีความ และตรวจสอบความถูกต้อง (Conclusion, interpretation and verification) โดยการนำเอาข้อมูลที่แตกออกเป็นหน่วยย่อยๆ และที่ได้รับการกำหนดรหัสเรียบร้อยแล้ว กลับมารวมเข้ากันใหม่เป็นกลุ่มๆ ตามลักษณะความสัมพันธ์ที่หน่วยย่อยเหล่านั้นมีต่อกัน เพื่อสะดวกในการวิเคราะห์หาความหมาย ข้อสรุป และตีความ ซึ่งเป็นวิธีการหาความหมายโดยรวม และทำการตรวจสอบว่าข้อสรุปหรือความหมายที่ได้นั้นมีความถูกต้องแม่นยำน่าเชื่อถือหรือไม่อย่างไร

3.5.2 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Credibility) และการยืนยันผล (Conformability) ของข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญในการวิจัย เนื่องจากจะส่งผลให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และส่งผลให้ผลการวิจัยเป็นที่ยอมรับถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลซึ่งผู้วิจัยใช้การสอบถามข้อมูล โดยให้ผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) เป็นผู้ตรวจสอบ (Members Check) ข้อมูลหลังการเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ว่าถูกต้องตามที่ผู้ให้ข้อมูลตอบมาหรือไม่ โดยหลังจากที่ผู้วิจัยถอดบันทึกคำสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการส่งอีเมลกลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล หากไม่ตรงหรือมีความบิดเบือนจากคำตอบ หรือไม่ข้อมูลส่วนใดตกหล่นไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยขอให้ผู้ให้ข้อมูลปรับแก้ไขและเพิ่มเติมได้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลและการยืนยันผล (Conformability) โดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยการตรวจสอบแบบสามเส้าจากหลายแหล่งข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและความรอบครบถ้วนของข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่ต่างตำแหน่งหรือต่างสถานะกัน กล่าวคือ ทำการตรวจสอบข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลระหว่างผู้บริหาร บุคลากร และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย สำนักอนามัยเจริญพันธ์ กรมอนามัย และผู้บริหาร บุคลากร และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดบริการให้คำปรึกษาและการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยจากโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนว่าข้อมูลที่ได้มีลักษณะที่ตรงกันหรือไม่ อย่างไร อีกทั้งทำการตรวจสอบข้อมูลจากบุคคลผู้ให้

ข้อมูลเปลี่ยนไป ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อมูลเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน แล้วเลือกนำข้อมูลที่ตรงกัน หรือมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา สำหรับบรรยายลักษณะข้อมูลพื้นฐานและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน